

European Commission against Racism and Intolerance
Commission européenne contre le racisme et l'intolérance

nieoficjalne tłumaczenie przygotowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych

CRI(2000)21
Wersja polska
Version polonais
Polish version

**EUROPEJSKA KOMISJA
PRZECIWKO RASIZMOWI I NIETOLERANCJI**

**ZALECENIE NR 5 DOTYCZĄCE
OGÓLNEJ POLITYKI ECRI:**

**W SPRAWIE ZWALCZANIA
NIETOLERANCJI I DYSKRYMINACJI
WOBEC MUZUŁMANÓW**

PRZYJĘTE 16 MARCA 2000 r.

Strasburg, 2000

Opublikowane przez
Europejską Komisję przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI)
Rada Europy – 2000 r.
Oryginał Zalecenia wydrukowano w Strasburgu

Europejska Komisja przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji:

Przypominając Deklarację przyjętą przez Szefów Państw i Rządów państw członkowskich Rady Europy podczas ich pierwszego Szczytu, który odbył się w Wiedniu w dniach 8-9 października 1993 r.;

Przypominając, że w Planie Działania w sprawie zwalczania rasizmu, ksenofobii, antysemityzmu i nietolerancji, ujętym jako część tej Deklaracji, wezwano Komitet Ministrów do ustanowienia Europejskiej Komisji przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji, która posiadałaby mandat, między innymi, do formułowania zaleceń dotyczących polityki ogólnej Państw członkowskich;

Przypominając również Deklarację Kończącą i Plan Działania przyjęte przez Szefów Państw i Rządów państw członkowskich Rady Europy podczas drugiego Szczytu, który odbył się w Strasburgu w dniach 10-11 października 1997 r.;

Podkreślając, że wspomniana Deklaracja Kończąca potwierdza, iż celem państw członkowskich Rady Europy jest stworzenie bardziej wolnego, tolerancyjnego oraz sprawiedliwszego społeczeństwa europejskiego, jak również, że wzywa ona do bardziej intensywnych działań w zwalczaniu rasizmu, ksenofobii, antysemityzmu i nietolerancji;

Przypominając, że artykuł 9 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności chroni prawo do wolności myśli, sumienia i wyznania;

Przypominając również zasadę niedyskryminacji, zawartą w artykule 14 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności;

Mając na uwadze propozycje zawarte w Rekomendacji nr 1162 na temat wkładu cywilizacji islamskiej w kulturę europejską, przyjętej przez Zgromadzenie Parlamentarne w dniu 19 września 1991 r.;

Odnotowując konkluzje Seminarium w sprawie religii oraz integracji imigrantów, zorganizowane przez Europejski Komitet ds. Migracji, które odbyło się w Strasburgu w dniach 24-26 listopada 1998 r.;

Podkreślając, iż między poszczególnymi państwami członkowskimi Rady Europy istnieją znaczne różnice w zakresie rozwiązań instytucjonalnych regulujących stosunki między organami państwa a religią;

Będąc przekonana, że pokojowa koegzystencja religii w pluralistycznym społeczeństwie demokratycznego państwa oparta jest na zasadzie poszanowania równości i niedyskryminacji wobec religii, przy jasnym rozdzieleniu prawa państwowego od nakazów religijnych;

Przypominając, że Judaizm, Chrześcijaństwo oraz Islam oddziaływały na siebie nawzajem, jak również, że od wieków miały wpływ na cywilizację europejską, przypominając w tym kontekście pozytywny wkład Islamu w nieustanny rozwój społeczeństw europejskich, których Islam stał się integralną częścią;

Zaniepokojona przejawami nietolerancji religijnej, zwróconej przeciwko Islamowi i społecznościom muzułmańskim, które to przejawy przybierają na sile w państwach, w których religia ta nie jest wyznawana przez większość populacji;

Wysoce ubolewając nad faktem, iż Islam jest niekiedy przedstawiany fałszywie, w oparciu o nieprawdziwe stereotypy, co ma na celu ukazanie tej religii jako zagrożenia;

Odrzucając wszelkie deterministyczne poglądy na temat Islamu i uznając wielką wewnętrzną różnorodność, właściwą w praktykowaniu tej religii;

Mocno przekonana o konieczności zwalczania uprzedzeń doznawanych przez społeczności muzułmańskie oraz podkreślając, że uprzedzenia te mogą się uzewnętrzniać w różnych formach, w szczególności poprzez ogólny negatywny stosunek, jak również, w różnym stopniu, poprzez zachowania dyskryminacyjne, przemoc oraz prześladowania;

Przypominając, że niezłezienie od wyżej wskazanych przejawów nietolerancji religijnej,

jedną z cech charakterystycznych współczesnej Europy jest tendencja do osiągnięcia różnorodności wierzeń w ramach pluralistycznych społeczeństw;

Podkreślając, że zasadzie społeczeństwa zróżnicowanego religijnie i kulturowo towarzyszy gotowość poszczególnych religii do koegzystencji w ramach społeczeństwa, którego są częścią;

Odrzucając wszelkie przejawy ekstremizmu religijnego;

Zaleca rządów państw członkowskich, w których osiedliły się społeczności muzułmańskie i w których funkcjonują one jako mniejszości:

- zapewnienie, by społeczności muzułmańskie nie były poddawane dyskryminacji w związku ze sposobem organizowania i praktykowania ich religii;
- nałożenie, zgodnie z kontekstem krajowym, odpowiednich sankcji w przypadkach dyskryminacji na gruncie religijnym;
- przyjęcie niezbędnych środków w celu pełnego zagwarantowania wolności praktyk religijnych; w tym kontekście szczególny nacisk powinno się położyć na likwidację wszelkich niepotrzebnych przeszkód prawnych lub administracyjnych, zarówno tych, które uniemożliwiają wzniesienie wystarczającej liczby miejsc kultu religijnego, w których praktykowany jest Islam, jak i wykonywanie obrzędów pogrzebowych;
- zapewnienie, by instytucje publiczne świadome były konieczności uwzględnienia w swej codziennej działalności uprawnionych aspektów kulturowych oraz innych wymagań wynikających z natury społeczeństwa religijnie zróżnicowanego;
- zbadanie, czy praktykowana jest dyskryminacja religijna w związku z procedurą nadawania obywatelstwa, a jeżeli tak, przedsięwzięcie niezbędnych kroków w celu jej wyeliminowania;
- przedsięwzięcie niezbędnych kroków w celu wyeliminowania jakichkolwiek przejawów dyskryminacji na gruncie religijnym w dostępie do edukacji;
- przyjęcie środków, jeśli to konieczne także o charakterze legislacyjnym, w celu zwalczania dyskryminacji religijnej w dostępie do zatrudnienia oraz w miejscu pracy;
- zachęcenie pracodawców do opracowania i wdrożenia „kodeksów praktyk” w celu zwalczania dyskryminacji religijnej w dostępie do zatrudnienia oraz w miejscu pracy, jak również, jeżeli jest to wskazane, dążenia do tworzenia miejsc pracy odzwierciedlających różnorodność danego społeczeństwa;
- dokonanie oceny, czy społeczności muzułmańskie doświadczają dyskryminacji związanej z wykluczeniem społecznym, a jeżeli tak, podjęcie wszelkich niezbędnych kroków w celu zwalczania tych zjawisk;
- skierowanie szczególnej uwagi na sytuację kobiet muzułmańskich, które mogą doświadczać dyskryminacji w ogólności jako kobiety, jak również dyskryminacji skierowanej przeciwko Muzułmanom;
- zapewnienie, by programy nauczania w szkołach oraz na uczelniach wyższych – w szczególności w zakresie nauczania historii – nie zawierały zniekształconych interpretacji historii religijnej i

kulturalnej, jak również, by nie przedstawiały Islamu w oparciu o poczucie zagrożenia lub wrogości;

- zapewnienie, by nauczanie religijne w szkołach szanowało pluralizm religijny, i uwzględnienie tych wymogów w programach szkoleniowych dla nauczycieli;
- wymienianie z przedstawicielami lokalnych społeczności muzułmańskich opinii na temat sposobów ułatwienia wyboru i szkolenia Imamów, którzy posiadaliby wiedzę, a jeżeli to możliwe również doświadczenie, na temat społeczeństwa, w którym będą pracować;
- wspieranie dobrowolnego dialogu na poziomie lokalnym i krajowym, który pozwoli na podniesienie poziomu świadomości społecznej w tych obszarach, w których konieczna jest szczególna ostrożność w celu uniknięcia konfliktu społecznego i kulturowego;
- zachęcanie do debaty w mediach i wśród zawodów marketingowych na temat prezentowanego przez nich obrazu Islamu i społeczności muzułmańskich, jak również na temat ich odpowiedzialności w tym kontekście w celu zapobieżenia utrwalaniu się uprzedzeń i przekazywania stronniczych informacji;
- monitorowanie i zapewnienie oceny skuteczności wszelkich środków podjętych w celu zwalczania nietolerancji i dyskryminacji wobec Muzułmanów.

RADA EUROPY

Rada Europy to organizacja polityczna, założona 5 maja 1949 r. przez dziesięć państw europejskich w celu promowania większej jedności między jej członkami. Obecnie składa się z 47 państw europejskich.¹

Głównymi celami organizacji jest promowanie demokracji, praw człowieka i praworządności oraz opracowywanie wspólnych odpowiedzi na wyzwania polityczne, społeczne, kulturalne i prawne pojawiające się wśród państw członkowskich.

Rada Europy ma swoją stałą siedzibę w Strasburgu (Francja). W swoim Statucie wskazuje dwa organy składowe: Komitet Ministrów oraz Zgromadzenie Parlamentarne. Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy reprezentuje jednostki lokalne i samorządowe państw członkowskich.

Europejski Trybunał Praw Człowieka jest organem sądowym, właściwym do rozstrzygania skarg wnoszonych przeciwko państwom członkowskim przez osoby, stowarzyszenia lub inne państwa członkowskie w związku z naruszeniem Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

EUROPEJSKA KOMISJA PRZECIWKO RASIZMOWI I NIETOLERANCJI

Europejska Komisja przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI) jest organem monitoringowym, ustanowionym przez pierwszy Szczyt Szefów Państw i Rządów państw członkowskich Rady Europy. Decyzja o ustanowieniu ECRI zawarta została w Deklaracji Wiedeńskiej, przyjętej w czasie pierwszego Szczytu, w dniu 9 października 1993 r. Europejska Konferencja przeciwko rasizmowi, która odbyła się w Strasburgu, w październiku 2000 r., wezwała do wzmocnienia działań ECRI. W dniu 13 czerwca 2002 r. Komitet Ministrów przyjął nowy Statut ECRI, umacniający jej rolę jako niezależnego organu monitorującego ochronę praw człowieka w odniesieniu do zjawisk rasizmu i dyskryminacji rasowej.

Członkowie ECRI działają we własnym imieniu i są niezależni. Zadaniem ECRI jest zwalczanie rasizmu, ksenofobii, antysemityzmu oraz nietolerancji w szerszym wymiarze europejskim oraz z punktu widzenia ochrony praw człowieka. Działania ECRI obejmują wszelkie środki niezbędne w celu zwalczania przemocy, dyskryminacji oraz uprzedzeń doświadczanych przez osoby lub grupy osób, w szczególności w związku z rasą, kolorem skóry, językiem, religią, obywatelstwem, pochodzeniem narodowościowym lub etnicznym.

Do statutowych działań ECRI należy monitorowanie poszczególnych państw, opracowywanie zaleceń polityki ogólnej oraz utrzymywanie relacji ze społeczeństwem obywatelskim.

W celu uzyskania dalszych informacji na temat ECRI i jej działań, prosimy o kontakt:

Sekretariat Europejskiej Komisji przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji

Rada Europy

F-67075 Strasburg cedex

Tel: +33 (0)3 88 41 29 64 – Fax: +33 (0)3 88 41 39 87

E-mail: combat.racism@coe.int

Website: www.coe.int/ecri

¹ Albania, Andora, Armenia, Austria, Azerbejdżan, Belgia, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Gruzja, Grecja, Węgry, Islandia, Irlandia, Włochy, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Malta, Mołdawia, Monako, Czarnogóra, Holandia, Norwegia, Polska, Portugalia, Rumunia, Federacja Rosyjska, San Marino, Serbia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Turcja, Ukraina, Zjednoczone Królestwo.